

Õppeaine:	Loodusõpetus
Klass:	1. klass
Tunde nädalas ja õppeaastas:	1 tund nädalas, kokku 35 tundi
Rakendumine:	1.sept. 2011, täiendatud 1.sept. 2015
Koostamise alus:	Põhikooli riiklik õppekava, lisa 4; Vastseliina G õppekava

ÜLDEESMÄRGID:

Taotletakse, et õpilane

- mõistab looduses toimuvaid ajalisi muutusi;
- oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- mõistab elusa ja eluta looduse seoseid;
- omandab teadmisi looduslikest objektidest ja nähtustest; õpib neid kirjeldama, rühmitama, võrdlema;
- õpib teostama loodusvaatlusi, kasutama lihtsamaid mõõteriistu;
- õpib läbi viima katseid ennast ja teisi ohustamata;
- suhtub vastutustundlikult oma elukeskkonda ja väärtustab säästvat tarbimist;
- väärtustab terveid eluviise.

ÕPPESISU:**I INIMESE MEELED JA AVASTAMINE.**

Elus ja eluta loodus.

Asjad ja materjalid.

Vedelikud ja tahked ained. /**Turvalisus**/

Meeled.

II AASTAAJAD.

Aastaaegade vaheldumine looduses seoses soojuse ja valguse muutustega.

Aeg. Öö ja päev. Valgusallikad.

Soojus. Kütmine. /**Turvalisus**/

Taimed, loomad ja seened erinevatel aastaaegadel.

III MINU KODUKOHT EESTIS.

Tutvumine plaanide ja piltidega.

Koolitee kujutamine plaanil.

Kodukoha loodus, taimed ja loomad. Loodusvaatlused.

Tutvumine kodu(kooli) ümbrusega õppekäikudel. /**Keskkond ja säästev areng**/

TUGIAINED: eesti keel, inimeseõpetus, matemaatika, kunstiõpetus, tööõpetus

õpitulemused I klassi lõpuks:

Õpilane:

- eristab elusat ja elutut;
- tunneb õpitud bioloogilisi liike (levinuimaid taimi, loomi ja seeni);
- oskab nimetada, rühmitada ja kirjeldada kodukoha elusa ja eluta looduse objekte;
- märkab ja oskab kirjeldada aastaajalisi muutusi looduses;
- oskab teha lihtsamaid loodusvaatlusi;
- teab, et inimene muudab oma tegevusega loodust ning peab seetõttu olema vastutustundlik;
- teab, milline on tervist hoidev käitumine;
- tunneb aastaaegu, teab kuude nimetusi, nädalapäevade nimetusi.

INIMESE MEELED JA AVASTAMINE

Õpetamise eesmärgid ja teema olulisus:

Teema suunab õpilasi märkama ja uurima ümbritsevat maailma, arendab õpilaste keskkonna-tundlikkust, mis on keskkonnateadlikkuse oluliseks komponendiks. Kasutades erinevaid meeli (kuulmine, nägemine, kompimine, maitsmine, haistmine), õpitakse vaatlema, võrdlema ja rühmitama erinevaid elus- ja eluta looduse objekte, nende omadusi.

Õppesisu:

Inimese meeled ja avastamine. Elus ja eluta. Asjad ja materjalid.

Põhimõisted: omadus, meeled, elus, eluta, elusolend, looduslik, tehiskultuur, tahke, vedel.

Õpitulemused:

Õpilane

- 1) teab erinevaid omadusi;
- 2) oskab oma meelte abil omadusi määrata;
- 3) teab, et taimed, loomad ja seened on elusolendid;
- 4) teab nimetada elusa ja eluta looduse objekte ja nende omadusi;
- 5) viib läbi lihtsamaid loodusvaatlusi ning uurimuslikke tegevusi;
- 6) eristab elus- ja eluta looduse objekte ja nähtusi ning vaatleb, nimetab, kirjeldab ja rühmitab neid;
- 7) oskab käituda õppekäigul loodussõbralikult;
- 8) teab, et on olemas looduslikud ja inimese tehtud asjad ning materjalid;
- 9) kirjeldab looduslikke ja tehiskultuuri objekte erinevate meeltega saadud teabe alusel;

- 10) sõnastab oma meelte abil saadud kogemusi ning nähtuste ja objektide omadusi;
- 11) eristab tahkeid ja vedelaid aineid ning omab ohutunnet tundmatute ainete suhtes;
- 12) eristab inimese valmistatud looduslikust;
- 13) tunneb huvi looduse ja selle uurimise vastu, kasutab julgelt loovust ja fantaasiat;
- 14) märkab looduse ilu ja erilisust, väärtustab oma kodukoha elurikkust ja maastikulist mitmekesisust;
- 15) väärtustab maailma tunnetamist oma meelte kaudu;
- 16) tunneb rõõmu looduses viibimisest;
- 17) väärtustab nii looduslikku kui inimese loodut ning suhtub kõigesse sellesse säästvalt;
- 18) väärtustab enda ja teiste tööd.

Lõiming.

Eesti keel: lugemispalad; **muusika:** kuulamisega seotud mängud; **kehaline kasvatus:** liikumismängud, kasutades erinevaid meeli; **tööõpetus:** käeline tegevus.

AASTAAJAD

Õpetamise eesmärgid ja teema olulisus:

Aastaajaliste muutustega ja nende tekkepõhjustega tutvumine suunab õpilasi märkama ja uurima looduses toimuvaid protsesse, nende põhjusi ja tagajärgi ning mõju inimesele.

Õppesisu: Aastaegade vaheldumine looduses seoses soojuse ja valguse muutustega. Taimed, loomad ja seened erinevatel aastaegadel. Kodukoha elurikkus ja maastikuline mitmekesisus.

Põhimõisted: suvi, sügis, talv, kevad, soojus, valgus, taim, loom, seen, kodukoht, veekogu, maastik, loomastik, taimestik.

Õpitulemused:

Õpilane

- 1) teab, et looduses aset leiduvad muutused sõltuvalt aastaegadest ning valgusest ja soojusest;
- 2) märkab muutusi looduses ja seostab neid aastaegade vaheldumisega, kirjeldab aastaajalisi muutusi (kõnes, kirjas, joonistades);
- 3) toob näiteid looduses toimuvate aastaajaliste muutuste tähtsusest inimese elus;
- 4) teeb lihtsamaid loodusvaatlusi, kannab vaatlusinfo tabelisse, jutustab vaatlusinfo/tabeli põhjal ilma muutumise;
- 5) teeb soojuse ja valguse peegeldumise kohta katseid, sõnastab järeldused;
- 6) oskab ennast kaitsta päikesepõletuse eest;
- 7) teab, et elusolendite mitmekesisus ja aktiivsus sõltub aastaegadest;
- 8) toob näiteid erinevate organismide eluavalduste ja omavaheliste seoste kohta erinevatel aastaegadel;

9) oskab käituda õppekäigul loodussõbralikult;

10) tunneb kodu- ja kooliümbrust, teab kodu- ja kooliümbruse tüüpilisemaid taimi ja loomi;

11) vormistab vaatlusinfo, teeb järeldusi ning esitleb neid;

12) oskab vaadelda, nimetada, rühmitada ja kirjeldada kodukoha, kooliümbruse elusa ja eluta looduse objekte;

13) oskab käituda veekogudel;

14) teab tuntumaid kodukoha/kooliümbruse vaatamisväärsusi;

15) mõistab, et aastaajalised muutused mõjutavad tema enda ja teiste elu;

16) tunneb huvi looduse ja selle uurimise vastu;

17) liigub looduses turvaliselt, kahjustamata loodusväärtusi ja iseennast, järgib koostegutsemise reegleid;

18) tunneb huvi oma kodukoha, inimeste/ajaloo/looduse vastu;

19) hoiab oma kodukoha loodust ja ehitisi.

LÕIMING:

Antud õppeotsemaga kujundatakse väärtus-, sotsiaalset, enesemääratlus-, õpi-, suhtlus- ja matemaatikapädevust. Teemat saab lõimida **kunstiõpetusega**, kujutades loodust erinevatel aastaegadel; **eesti keelega**: lugemispalad; **kehalise kasvatusega**: liikumismängud tuule tugevuse määramiseks ja tunnetamiseks; **käelise tegevusega**: tuulelipu, termomeetri ja termomeetri ümbrise valmistamine, ruumilise pilvederaamatu tegemine jms.

PÄDEVUSED

• Orienteerumine looduse vahetule kogemisele

Loodusõpetuse õppimisel on õpilaste peamiseks tunnetusobjektideks looduseobjektid, nähtused ja protsessid ning nendevahelised seosed. Väga tähtis on õpilaste praktiline tegevus looduse objektidega või nende mudelitega.

• Orienteerumine tegevusele.

Loodusõpetuse õpetamise eesmärgid on saavutatavad vaid õpilaste aktiivse õpitegevuse tulemusena. Õppeprotsess peab suurendama õpilaste iseseisvust ja loovust, samuti kujundama kollektiivse töö oskusi.

• Probleemsus.

Teadmiste ja oskuste omandamisel ning loovvõimete kujundamisel on tähtsal kohal probleemide lahendamine.

- Õppetööd saab mitmekesistada infotehnoloogiat kasutades.

Selleks, et harjutada õpilasi oma töö tulemusi teistega jagama, ennast selgelt ja arusaadavalt väljendama, koostööd tegema ja -planeerima, teistega arvamusi vahetama ning nendega arvestama, tuleb ka loodusõpetuses planeerida lisaks üleklassitööle ja individuaalsele tööle ka paaris- ning rühmatööd.

Teemade ajaline planeering on soovituslik, teemade läbimise aega ja järjekorda võib õpetaja töökavast lähtuvalt muuta.

Loodusõpetuse teemade õppimine arendab kõiki üldpädevusi.

Enesemääratluspädevust ja õpipädevust arendatakse loodusobjektide kirjeldamise ning uurimise kaudu.

Suhtluspädevust arendab keelekasutus, uut liiki tekstide mõistmine ja kasutamine.

Ettevõtlikkuspädevust arendab uurimuslike tööde tegemine, kus püstitatakse uusi probleeme (hüpoteese), mis veenvalt ära põhjendatakse või ümber lükatakse.

Kultuuri ja väärtuspädevust ja sotsiaalset ja kodanikupädevust arendavad õpilaste ühine tegevus, rühmatööd ja praktilised tööd. Sotsiaalne pädevus kujuneb, kui ühiselt õpitakse järgima käitumisreegleid, teistega arvestama ja oma arvamust kaitsma.

Matemaatika loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujunemist toetatakse eelkõige uurimusliku õppe kaudu, arendades loovat ja kriitilist mõtlemist. Uurimuslikus õppes on tähtis koht andmete analüüsil ja tõlgendamisel, tulemuste esitamisel tabelite, graafikute ja diagrammidena. Loodusnähtuste seoste uurimisel rakendatakse matemaatilisi mudeleid.

Digipädevust kujundatakse praktiliste tegevuste ja uurimusliku õppe kaudu.

HINDAMINE

1. klassis numbriliselt ei hinnata. Õpilaste tegevustele antakse suuline hinnang. Kasutatakse kujundava hindamise võimalusi. Hindamine toimub vastavalt Vastseliina Gümnaasiumi õppekavas sätestatud hindamisnõuetele.

KASUTATUD ÕPPEKIRJANDUS.

eLoodusõpetus 1.1: 1.2

Loodusõpetuse tööraamat 1. 2. osa Kirjastus Koolibri